

המאיר לארץ

ניצוצי אור יקרים המאירים ומלהיבים לב האדם לאבינו שבשמים, מלוקט מהספר הקדוש 'אור לשמים' מנשיא נשיאי הלוי איש אלקים אספקלריא המאירה' הרה"ק רבי מאיר הלוי מאפטא זי"ע

ניצוצי אור

צדיקים

יסוד גדול לעבודת ה' להתיירא מתלמידי חכמים

...עוד פירוש 'יראו את ה' קדושו', כי יש בני אדם גדולים במעלה, ואינם מתיראים מפני התלמידי חכמים שבדור, אבל זה עיקר ויסוד ועוז גדול לעבודת הבורא להמשיך על עצמו יראה מהתלמידי חכמים.

וזה פירושו: 'יראו את ה' קדושו' - מי שהוא בבחינת קדושו וכנ"ל [ראה בד"ה הקודם], אף על פי כן צריך לירא מהתלמידי חכמים, שזה מרומז בתיבת 'את ה', כאשר דרשו חז"ל (פסחים כב, ב), הפסוק דברים ג, יג: 'את ה' אלקיך תירא' לרבות תלמידי חכמים... (פרשת כי תצא שם)

שכינה הק'

המעורר רחמנות על צער השכינה
אינו צריך להתפלל על מחסורו

...דאיתא בגמרא (חגיגה יד, ב): ש'אמר רבי עקיבא, כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, נראה לי, דהנה אנו רואים שהאדם בזה העולם רצונו לקבל תמיד, אבל העיקר לעורר בעצמו רחמנות, וישתוקק על התרוממות השכינה ולאקמא מעפרא [- ולהקימה מעפר]. ובה שמעורר בעצמו כך, הוא נותן מ"ג [- משפיע כביכול השפעות למעלה הנקראים מ"ג]. ומעורר בעצמו למעלה גם כן רחמנות גדול, וכשאדם יהיה רצונו כנ"ל, בודאי לא ישיג על עניו וממילא יבוא לו הכל.

ושמעתי מכבוד אדמו"ר מורנו הרב רבי יעקב יצחק מלובלין זצלה"ה, פירוש הכתוב (שיר השירים ה, ד): 'מעיו עשת שן מעולפת ספירים', דהיינו מי שיש לו רחמנות גדול בלבו, ומעיו' לשון רחמנות

להורות, [ש]די לו [לאדם] בעניו העולם מה שמזמין לו ה' יתברך בשעת המצטרך, ולא ידאג לצורך מחר שיצטרך לבליעה אחרת, כי נאמן הוא בעל מלאכתו המשגיח על כל.

ג [לכאורה כונת רבינו ליראה תתאה, כמו שכתב בפרשת במדבר ד"ה וידבר... בסדר סיני]: "איתא בזה"ק (ראה זוהר ח"א י"א, ב) 'אית יראה ואת יראה', כי העיקר הוא שיהיה לאדם יראת רוממות, כי היא עיקר היראה, אבל האדם צריך שלא יעזוב גם כן היראה תתאה, כי הוא סולם לעלות על ידו להשיג יראת רוממות."

ד [ראה בזה"ק (ח"א ג, ב): "משל] למלכא עלאה [- למלך עליון] דאיהו עלאה וטמיר וגני [- שהוא עליון נסתר וגנון], ועביד ליה תרעין אלן על אלן [- ועשה לו שערים הרבה אלו על אלו], ולסוף כל תרעין [- ובסוף כל השערים], עבד תרעא חד [- עשה שער אחד] בכמה מנועולין בכמה פתחין בכמה היכלין אלן על אלן, אמר, כל מאן דבעי למיעיל לגבי [- כל מי שרוצה להיכנס אלן], תרעא דא יהא קדמאה לגבי [שער זה יהא הראשון להיכנס אלן], מאן דייעול בהאי תרעא יעול [- ורק מי שיכנס דרך אותו שער יוכל להיכנס], אוף ה' [- אף כאן]

אמונה

אברהם אבינו נטע אצלנו האמונה בה' שאין לדאוג כלל

ויצו משה את העם ביום ההוא לאמר (כז, יא).

בהקדם פירוש הפסוק (בראשית טו, ו): 'והאמין בה' וכו' ויחשבה לו צדקה, וכבר פירשנו [הכוונה], דהיינו שאברהם אבינו ע"ה פעל בעבודתו, שהמשיך ונטע אמונת אלקי עולם גם לדורותיו הבאים.

וזה פירוש הכתוב: 'ויצו משה את העם ביום ההוא לאמר' - דהיינו שצוה לעם שיקבעו אמונתו יתברך שמו בלבבם ולא ידאגו כלל... [וזהו] 'ביום ההוא לאמר', [שיספיקו להם מה שמזמין להם ה' יתברך באותו יום], ולא ידאגו לצורך מחר ויבטחו בו יתברך שמו. (פרשת כי תבוא)

יראת ה'

גם אדם במדריגה עליונה צריך להיאחז במידת היראה

...הנה כתיב (תהלים לד, ו): 'יראו את ה' קדושו', ונראה לי בדרך פשוט, שהפסוק מרמז לנו בזה, הגם שאדם הוא צדיק והוא במדריגה גדולה, צריך לזכור תמיד במדריגה תחתונה [היא מידת ה'ראה' כמו שיבתאר] בלי לעזוב אותה ח"ו, כי זה [המדריגה התחתונה, היא] עיקר ויסוד [להמדריגה הגדולה].

וזה פירושו: 'יראו את ה' קדושו' - הגם מי שהוא בבחינת 'קודש' [הרומז על [ספירת] 'חכמה' וזהו ח"ב קמה, ב], אף על פי כן צריך לזכור תמיד במדריגה תחתונה - היינו יראה, [אף] שהיא רק שער ופתח ליכנס בה [לבחינת 'חכמה', כמו שנאמר (תהלים קיא, ו): 'ראשית חכמה יראת ה'"]... (פרשת כי תצא ד"ה גדילים תעשה לך)

תפילה

התפילות והברכות צריכים להיות בהתלהבות
ועל ידי כך גורמים נחת רוח לשכינה

ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה (כח, ו).

...עוד הורה הפסוק שצריך האדם להיות בהתלהבות בעת התפלה או בברכו איזה ברכה.

וזה פירושו: 'ברוך אתה בעיר' - לשון ער [והתעוררות]. 'ברוך אתה בשדה' - פירוש על ידי עבודתך הקדושה תעשה נייחא [- נחת רוח] להשכינה כביכול, 'בשדה' רומז להשכינה [שנקראת 'שדה חקל תפוחין קדישין' (ראה פרע"ח שער השבת פ"ח)].

(פרשת כי תבוא)

(המשך בעמוד ב')

תרעא קדמאה לחכמה עלאה [- השער הראשון להיכנס אל החכמה העליונה] 'יראת ה' אייה' [- היא].

וראה גם מה שכתב רבינו בהמשך: "דהנה העיקר עבודתו... וליחד עולמים התחתונים עם עולמות העליונים. וזה פירוש 'יראו את ה' קדושו' - דהיינו להמשיך מחכמה עלאה שנקרא 'קודש' עד סופי דכל דרגין דנקרא 'ראה', וזה פירוש 'ראשית חכמה יראת ה'".

ה [כמו שכתב רבינו בתחילת פרשת בראשית: 'כי בזה שיש לאדם יראת רבו ויראת תלמידי חכמים, מזה יוכל האדם להשיג יראת רוממות, אבל זה שאינו ירא מרבו ממילא אינו יכול להשיג יראת רוממות, והאיש הזה עדיין אינו שלם".

ו [וכמו שכתב רבינו בפרשת כי תשא (ד"ה כי תשא את ראש ה'): 'כי השכינה עמנו בגלות, כמו שכתוב (תהלים צא, טו) 'עמו אנכי בצרה', וצריך האדם לישר מעשיו בדרך הישרה ושיהיה כל עשיותיו לעשות נחת רוח להשכינה, ולאקמא משכינתא מעפרא ולפדות אותה מבין האומות".

ז [לביאור בענין זה, ראה בספה"ק 'תפארת שלמה' פר' בשלח ד"ה 'ויאמר ה' מה תצחק].

לרגל יו"ד של הרה"ק בעל 'חסד לאברהם', בן הרה"ק בעל 'תפארת שלמה' מראדומסק ז"ע תלמיד רבינו שחל בימים אלו (י"ג אלול), נביא שני סיפורי קודש שסיפר בשולחן קדשו, על אמה של מלכות הרבנית הצדקנית מרת **מירל** ע"ה [אמנם לפי כמה גירסאות שמה היתה פייגא] מצאצאי הגאון בעל הש"ך ז"ע.

וכך ספר בקדשו (כמובא בספר 'אהל שלמה'): אבי הרה"ק בעל 'תפארת שלמה' ז"ע, ציוה ליתן שם לילדה שנולדה אצל קרוב משפחתו בשם '**מירל**', כי אמו של רבינו הק' ז"ע היה שמה מירל, ואמר כי כדאי ליתן שם אחריה, **יען כי מעולם לא ראתה פני שום גוי בקביעות.**

בעלה [אבי רבינו הק' ז"ע] היה מחזיק את המזיגה אצל אדון אחד בכפר, ומחמת שידעו הערלים שאשתו צנועה מאוד, הסיתו את האדון שלא ישכיר לו את המזיגה מחדש עד שתבוא אליו אשתו בעצמה לשכור את המזיגה. בעלה בא לביתו גנח וכואב, וסיפר זאת לאשתו, באומרו מה יעשה כעת האם יצטרך לחזור על הפתחים ח"ו, השיבה היא בחכמה, עצתי היא, שתיקח את המשרתת ותלביש אותה עם המלבושים שלי, ויסבור האדון שזאת אשתך.

וכך עשה והלכה המשרתת עמו, ובא בחזרה בשמחה והצליח ושכר שוב את המזיגה, לכן כדאי לקרות בשמה. ואמר שכך נמצא בתרגום גבי אסתר המלכה שלא ראתה פני גוי, והראה את לשון התרגום (אסתר ב, ז) וז"ל: 'אסתר הוי קרי לה על דהות צניעה בביתא דמרדכי שבעין וחמש שנין, ולא חזית אפי גבר אלהין אפי מרדכי', עכ"ל התרגום.

עוד סיפר, שבעת ששב רבינו הק' בכל יום בבוקר מתפילתו בעודו נער, הכינה עבורו אמו הרבנית ע"ה שני לחמניות מטוגנות. וקודם שנתנה לו אותם שאלה אתו, **מאירל האם התפללת היום בכונה, אזי אתן לך את לחמניות האלו,** ואם לאו, די לך בפת במלח גרידא, ואמר הן ונתנה לו. פעם אחת בא מן התפלה ולא נתנה לו את לחמניות. בא רבינו ושאל את אמו ע"ה, מפני מה אינה נותנת לו חלקו כבכל יום ויום. השיבה לו, היום בישלתי יין שרף כדרכי יום יום, וראיתי שאינו מתבשל יפה ונתקלקל, והבנתי שאתה לא כיוונת יפה בתפילתך, כי בכל יום ויום יש לי סימן זה, אם הי"ש מתבשל יפה, הדבר לאות כי התפללת בכוונה, והיום לא נתבשל יפה, ע"כ הבנתי שלא התפללת בכוונה. והודה ולא בוש, והבטיח לה שמהיום והלאה יתפלל בכוונה כדי, ונתנה לו את לחמניות, עכ"ל.

מענין לענין, נביא עוד עובדה אחת, רבינו ואחיו הרה"ק רבי מרדכי מסטאשוב ז"ע שהיה מבוגר ממנו בשנה, התייתמו בקטנות מאביהם, ואמם גידלה לבדה את היתומים הרכים, רבינו ז"ע ואחיו רבי מרדכי ז"ע, והדריכה אותם תורה וליראת שמים.

אמו של רבינו מחמת אהבתה לילדיה, לא הקיצה אותם מעולם משנתם. פעם אחת בימי נערותו של רבינו, חלם חלום שאמו מעירה אותו, והוא עוד לא רצה אז לקום, וישן הלאה. שוב חלם פעם שנית, שאמו מעירה אותו, והיה הדבר לפלא, כי ידע שאין זה דרכה. ויקם ממיטתו וראה והנה אמו ישנה עדין, ולא היא הקיצה אותו כלל. **והבין, שלא אמו הקיצה אותו, אלא האם כל ח'י, זי רעכטע מאמע' הקיצה אותו, שיקום לעבודת הבורא.**

ענינא ד'יומא - תשובה וגאולה

הגאולה תבוא ע"י תשובה וזה יהיה במהירות גדול

...הנה כתיב (ישעיה ס, כב, הפטורה לפרשת כי תבוא): 'בעתו אחישנה', ולכאורה יפלא אם כבר הגיע העת למה צריך להחיש, אבל נראה לי כי הגאולה תהיה על ידי התשובה שיעשו בני ישראל, וכל אחד מישראל יהיה מאיר ומצהיר ולא ירח ממנו נדח, ודבר זה יהיה במהירות גדול, הגם שיהיה בשפל המצב, חבי כמעט רגע ותעלה ויהיה מאיר כי כבר הגיע העת, ולזה נחא שפיר 'בעתו אחישנה' להרים נשמות ישראל למקור חציבתם...

חסרון למטה מורה על חסרון למעלה - ע"י תפילה [שיושלם החסרון למעלה] יכול האדם לתקן נפשו ולהביא שובע לעולם

כי תבא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפושך שבעך (כב, כה). ונראה לי, דאיתא בגמרא (ברכות ו, ב) על פסוק (תהלים יב, ט): 'כרם זולת לבני אדם', 'אלו דברים שעומדים ברומם של עולם [כגון תפלה שעולה למעלה] (רש"י סם), ובני אדם מזולזין בהם'. ויש לעיין היאך נשוה [- מתאים] זאת להגמרא לקרות אותנו שח"ו אנחנו מזולזלים בתפלה.

ונראה לי, כי האמת שמה שנחסר [לבני אדם] ח"ו בזה העולם [בריאות פרנסה וכדומה], הוא רק רשימה בעלמא [מקמה שנחסר בעולמות העליונים, אבל שם יש [החסרון] בבחינויות גדול, ומה שנחסר ח"ו איזה דבר לאדם הוא בשביל שנחסר למעלה, וכשנשלם החסרון למעלה ממילא מתוקן הכל לעולם העשייה] (הוא העולם התחתון שלנו).

וזה פירוש הגמרא: 'אלו דברים שעומדים ברומם של עולם', דהיינו שהחסרון הוא למעלה בעולמות העליונים, בשביל זה 'בני אדם מזולזלים בהם' - נעשו [בני אדם] מזולזלים ויש להם חסרון, וכשיתוקן מלמעלה, ממילא יושלם החסרון גם כן לבני אדם.

וזה פירוש הכתוב: 'כי תבוא בכרם רעך', 'כרם' רומז על תפלה, לשון 'כרם זולת' [כדברי הגמרא הנ"ל], 'ותבא' לשון יחוד, **דהיינו שתיחד עצמך ותפשוט עצמך מהגשמיות בעת התפלה ותפילתך תהיה רק שיושלם החסרון למעלה** (ראה בהערה"י ובערך 'שכינה'), 'ואכלת ענבים' - [ובכך] תשיג השפע מיין המשומר, מהטיפים היורדים מגן עדן עליון לגן עדן התחתון, 'כנפושך' - [ועל ידי שפע זה תוכל] לתקן [את] נפשך, 'שבעך' - ואחר כך **ממילא [ימשך ההשפעות] לזה העולם ויהיה שובע בעולם**, [ולא תהיה שום חסרון בעולם התחתון]. (פרשת כי תצא)

[ח על פי מה שכתב רבינו בפרשת בראשית (ד"ה ונהי יצא סינך), זה לשון קדשו: "דהיקר עבודת של האדם בתורתו ובתפלתו צריך להיות להאיר מדת המלכות קדישא וליחודה למעלה, וצריך להאמין באמונה שלימה שכל חסרונו ח"ו הוא רק כטיפה מן הים בערך מה שנחסר למעלה לשכינה כביכול, וצריך שיהיה בקשתו שיושלם החסרון למעלה וממילא יבא הטוב אליו".

אמנם כל זאת הוא בענין תפילה על חסרונות של האדם עצמו, אבל כשמדובר בחסרונות הולת, כבר כתב רבינו (פיר בחוקותי באמצע ד"ה ויכל עירך): "לכל זאת לענין התפילה לא יתכן לאחוז במדת ענוה המדומה, ולהעלים עין מחסרין אחינו בני ישראל הקדושים".

[ט לביאור ענין הטיפין' ראה בספה"ק "עבודת ישראל", וזה לשונו (אבות פ"ב סי' ח): "דאיתא כי בכל יום ויום יורדין מ"ח טיפין לגן עדן ושם מקבלין הנביאים, ולזה היו מ"ח נביאים, והשיריין יורדין לכל העולמות התחתונים, וזכה יורד בכל יום, והו' המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית", המ"חדש מורה על אלו מ"ח טיפין הנ"ל, והן הנה השפעות קדושות איך לעבוד את הבורא יתברך שמו. והן הן הכרוזים המוכרזים בש"ס שיוצאין בכל יום 'שובו בני שובבים', ויש אשר ישמעו הכרוז ממש, ואף מי שאינו שומע באשר הוא מנושם בבשר האדם, על כל פנים בא לו התעוררות בלבו, כי 'אע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי', רצה לומר, שמתמו אשר היא קשורה לעילא שומעת זה הכרוז ומשיך התעוררות בלבו, ומזה בא לו איזה הרהור תשובה או איזה ענין טוב איך לעבוד את הבורא", ועל פי דברי מונן מה שכתב רבינו שעל ידי הטיפין יוכל האדם לתקן את נפשו.

הודעה ובקשה

לרגל הימים הקדושים הממשמשים ובאים, ברצוננו להו"ל גליין מוגדל על המועדים ועניני 'תשובה'.

כל מי שמעיין בספר הק' 'אור לשמים', יראה מיד אשר רבינו ז"ע מרחיב מאוד בענין ה'תשובה' שהוא אחד מהיסודות הגדולים בעבודת ה' על פי דרכי החסידות, **הרבה חידושים חידש רבינו בדרכי התשובה, וליבן איך כל אחד מישראל יכול לשוב אל ה' בתשובה שלימה בדרכי נועם.**

אך היות שעדיין אין לנו תקציב להוצאות הדפוס וההפצה, על כן אנו פונים לכל מי שנהנה מעלון זה, ודברי תורתו של רבינו יקרים ללבו, שיפנה אלינו בהקדם, להרים את תרומת הקודש, ובודאי רבינו ז"ע יהא לו למליץ יושר לזכות ביום הדין, להיכתב ולהיחתם בספרן של צדיקים, אמן.

לזיכוי הרבים פנה למס': 053-3188564

או בכתובת האימייל: mailech8564@gmail.com